

2010-02-23

Barn- och utbildningsnämnden
Barn- och utbildningschefen

Barn- och utbildningskontoret
Nils-Göran Jonasson
Tel: 0372-78 94 87
nils-goran.jonasson@ljungby.se

2010 / 0041. 632

Riktlinjer för Förskoleklass

Förskoleklassen infördes i Sverige år 1998 som en egen skolform. Förskoleklassen är frivillig för barnet men kommunen är skyldig att erbjuda plats i förskoleklass när barnet fyllt sex år. Syftet med reformen var att förskoleverksamheten och grundskolan skulle samarbeta för att få en bättre kvalitet i verksamheterna samt få in förskolepedagogiken i skolans värld.

"Förskoleklassen är en frivillig skolform som ska stimulera varje barns utveckling och lärande, samt ligga till grund för den fortsatta skolgången.

I förskoleklassen möts förskolans och grundskolans pedagogik. Ett viktigt mål är att förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet ska knytas närmare varandra. Verksamheterna ska utvecklas i mötet mellan olika pedagogiska traditioner."

Hämtat ur Skolverkets information 2010-02-15

I Ljungby kommun har vi för närvarande strax under 300 barn som går i förskoleklass. Förskoleklasserna, som är en egen verksamhet, är belägna på kommunens grundskolor och ses som en mjuk övergång mellan förskola och skola.

"Förskoleklassen organiseras på olika sätt i olika kommuner. Oftast har den samma rektor som en grundskola. Kommunen ska verka för att barnen går i förskoleklass och informera föräldrarna om verksamheten.

Förskoleklassen ska omfatta minst 525 timmar om året och vara avgiftsfri."

Hämtat ur Skolverkets information 2010-02-15

Förskoleklassens verksamhet, med avseende på hur många timmar/ vecka barnen går i förskoleklass på de olika grundskolorna, varierar både inom och utom kommunen. Inom Ljungby kommun har vi en variation på uppemot 10 timmar/ vecka. På någon skola lägger rektor ut 16 timmar/ vecka medan det på en annan skola kan vara 25 timmar/ vecka.

Resurstilldelningen bygger på en rent matematisk modell och för närvarande tilldelas resurser enligt ett fördelningssystem där delningstalet är 14,5. Det innebär att 14,5 barn genererar en tjänst att använda i förskoleklassen.

Kvalitén på en verksamhet är beroende av många faktorer varav tidsaspekten är en. Om vi utgår från att verksamheten är tänkt kunna bedrivas på 15 timmar/ vecka och att resursfördelningen bygger på detta, uppkommer flera frågor med anledning av den stora skillnaden i tidsutlägg mellan skolor i Ljungby kommun. Frågan vad som är rätt eller fel kan säkert diskuteras ur många synvinklar.

I samtal med rektorer framkommer att skillnaden i tidsutlägg mellan skolor beror på ett flertal faktorer:

- ✎ skolor är till viss del styrda av skolskjutsarnas körscheman - detta innebär också att några skolor erbjuder förskoleklassverksamhet enbart fyra dagar/ vecka
- ✎ storleken på förskoleklassen är avgörande för hur verksamheten kan organiseras vad gäller tid och form
- ✎ tidigare beslut kring samlad skoldag sägs påverka utlägg
- ✎ helhetssyn på barnet eftersträvas för att ge en bra skoldag för barnet, mer tidsutlägg ger en något lugnare dag för barnet
- ✎ viktigt att skollunch ingår eftersom den, enligt erfarenhet, upplevs som är en känslig del vid grundskolestarten.

På skolorna sker en nära personalsamverkan mellan i första hand förskoleklass och fritidshem. Detta upplevs som positivt för verksamheten som helhet och är många gånger en förutsättning för att få ihop en bra organisation.

Enheterna har även samverkan mellan förskoleklass och skola. Denna ser lite olika ut och kan bl a bestå av gemensamma friluftsdagar, SET-arbete, musik-/ drama-/ idrottssamverkan, olika teman, förberedelse för läsinläring.

Vid en analys av hur arbetet läggs upp framkommer att enheterna ibland måste "låna" personaltid mellan verksamheter. Förskoleklass och skolbarnsomsorg samverkar ganska tätt och det kan vara svårt att klart urskilja de olika personalkategoriernas verksamhetsanknytning i varje stund. Gränsen mellan verksamheter tenderar bli något "oskarp". Dock anser rektorerna att de olika verksamheterna arbetar mot sina specifika mål.

Två saker som tydligt framkommer vid samtal med ansvariga rektorer är:

- ✎ Förutsättningar att bedriva en kvalitativt god förskoleklassverksamhet bygger på att varje enhet får en rimlig resurs anslagen till verksamheten. För att skapa en bra förskoleklassorganisation på de minsta enheterna räcker idag inte anslagna resurser till.
- ✎ En viss variation mellan skolors tidsutlägg måste få finnas eftersom rektor är ansvarig för att organisera en bra verksamhet med helhetssyn på barnets-/ elevens skoldag. Enheterna ser olika ut med avseende på bl a barnantal och fysiska förutsättningar och ska organisera optimalt.

Förslag till åtgärd:

Fördelning av resurser görs utifrån ett minimikrav på 525 timmar om året. Organisering av förskoleklass vad gäller tidsutlägg skiljer sig väsentligt inom kommunen, därför bör riktlinjer införas i syfte att ge förutsättningar för en mer likvärdig förskoleklassverksamhet.

Följande föreslås -

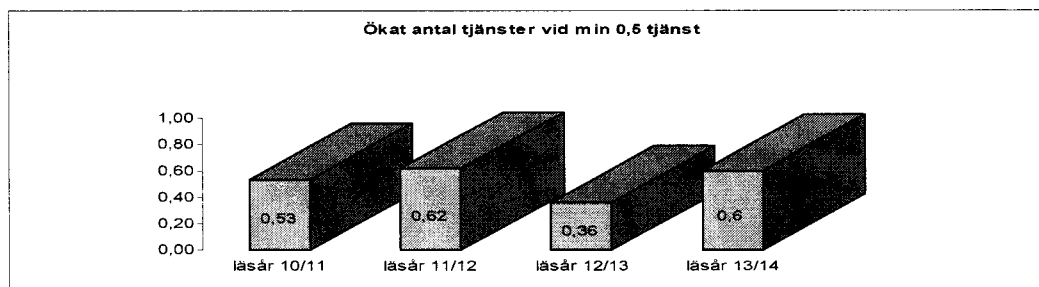
Barnens tid:

Med tanke på likvärdighetsaspekten bör en samordning med mer lika utlägg av förskoleklasstid genomföras i Ljungby kommun. En viss variation i tidsutlägg bör dock vara möjlig mellan olika enheter. Rimlig variation skulle kunna vara att utlägg sker på minimum 15 timmar/ vecka och maximum 20 timmar/ vecka. Önskvärt är att, om möjligt, fördela tiden över veckans alla arbetsdagar.

Personalens tid:

Fler skolor har ett allt lägre elevantal och därav hamnar de på en orimligt låg resurstilldelning enligt nuvarande system. För att ge möjlighet att bedriva en likvärdig förskoleklassverksamhet bör som minimum 50 % tjänst tilldelas för förskoleklassverksamhet på en enhet.

Nedan redovisas ökad kostnad vid en fördelning av minimum 50 % tjänst - oförändrat delningstal (14,5). Under perioden rör det sig om upp till fem skolor.

Enligt uppdrag

dag som ovan

Nils-Göran Jonasson

Nils-Göran Jonasson

Områdeschef Astrad-/Åbyområdet